

Dr. Abdullah Manaz

SIYASİ SIYONİZM TARİHİ

2
İKİNCİ BASKI

ARAŞTIRMA-İNCELEME

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	9
BÖLÜM I: 19. YÜZYILDA SİYASİ SİYONİZM	13
BİRİNCİ KISIM	17
I. Haham Yahuda Hai Alkalai (1798-1878)	19
Üçüncü Kurtuluş (1843)	19
Yahudilerin Birleşmesi	19
Yahudiceyi Tekrar Yaşatma	20
Organizasyon ve İrade	20
Milletlerarası Kongre	20
Sultan'ın Maiyetinde	21
Satın Alınan Kumpanya	21
II. Haham Zvi Hirsch Kalischer (1795-1874).....	21
Siyonu Arama	22
En Kutsal Çalışma.....	23
Milli Cereyanlar	23
III. Moses Hess (1812-1875)	24
Roma ve Jerusselam-Dönüş Yolum	24
Şam Macerası	25
Yahudiliği Müdafaa.....	25
İnsanlığın Parçası Olan Millet.....	26
Yahudiliği İhya Etmeye Doğru	26
Yeniden Siyasi Doğuş	27
Yahudinin Dehası	27
Sosyal Yenilenme	28
IV. Leon Pinsker (1821-1891).....	29
Yeniden Doğuş	30
Bir Yahudi Milleti Değil	30
Sıkıntının Sebebi	31
Bir Halkın Hayali	31
Münakaşa ve Boşa Zaman Kaybetme.....	32
Yahudi Daima Her yerde Yabancıdır	32
Nefret Edilen Rakip.....	32
Milli Vicdana Noksanlık	33
Eksiklik Deha Değil, Kendine İnanç	33

Bir Anavatanın Değeri	34
Mutlaka Kutsal Arazi mi?	34
Milli Kongre	35
İlk Muhaceret	35
Özet	36
İKİNCİ KISIM	37
I. Benjamin Disraeli-Earl Of Beacons-Field (1804-1881).....	39
Alroy (1833)	39
Peygamberane İnanç	39
Milli Varlık	40
Tancred	40
Yeni Bir Ruh	41
Yılmayan İnanç	41
Lothair (1875)	42
II. Colonel Charles Henry Churchill (1814-1877).....	42
Yahudiliğın İhyası ve Doğu Meselesi	43
III. Erns Laharanne	45
Yeni Doğu Meselesi-The New Eastern Question (1860)	46
Medeniyetin Taşıyıcıları	46
IV. Benedetto Musolino (1809-1885)	46
Kudüs ve Yahudi Halkı (1851)	47
Bir Sesleniş	47
V. George Eliot (1819-1880).....	48
Daniel Deronda	48
İşte Birlik.....	49
Oradaki Hayal	50
ÜÇÜNCÜ KISIM	51
I. Peretz Smlenskin (1842-1885)	53
It Is To Plant - Ekim Zamanı	53
Ruhi Millet	53
Bırak Yolumuzu Bulalım.....	54
Yerleşmeye Başlama	54
Ekmek Temini	55
Filistin'de Ekonomik Gelişme	56
II. Elizar Ben Yahuda (1858-1923).....	57
"Hashacar" Magazin'e Bir Mektuptan	57
Uyanmanın Mucizesi	57

III. Moshe Leib Lilienblum (1843-1910)	58
Halkımızın Geleceği	58
IV. Yehuda Leib Gordon (1830-1892)	59
Doğu Probleminde Yahudi Meselesi.....	60
BÖLÜM II: MAX NORDAU	63
I. Max Nordau (1849-1923)	65
Yahudilerin Dünyadaki Durumu	65
Yahudilerin Hürriyeti	66
İngiltere İstisna	67
Ayrı Yaşama Arzuları	68
Yahudi Aleyhtarlığının Yeni Şekli.....	69
Bir Çare Arama Yolu.....	70
Sıhhatli Fakat Fakir Bir İrk.....	71
BÖLÜM III: THEODOR HERZL.....	73
A. Kronoloji	73
B. Hayatından Bazı Bölümler	82
Viyana'ya Hareket	83
Paris Muhabirliği	84
İlk Reaksiyon	85
Siyonizm Ölümsüzlüğü	86
Dokuz Karışık Yıl.....	86
C. Önemli Görüşmeler	91
I. Beş Önemli Karşılama	91
Samimi Karşılama	92
II. Kayzer'le İlk Görüşme	95
Herzl'in "Landsleute"si	96
Kayzer'in Tasvibi	97
III. Kayzer'le İkinci Karşılaşma	98
IV. Kayzer'le Üçüncü Buluşma.....	100
Kayzer'in Mevzuları	101
V. Türk Sultanı İle Görüşme	103
D. SEÇMELER	106
The Menorah.....	106
Theodor Herzl'in Anılarından Yahudi Meselesi.....	108
Yahudi Düşmanlığına Bir Çare.....	109
Bir Tazyikin Tesiri	110
En Önemli Hakkımız	111

Politik Bakımdan İyi Olma	111
Karışık Evlilik.....	111
Yahudi Milliyetçiliği.....	112
Tarihi Bir Grup	112
Siyonizm Bir Vatana Dönüştür	113
Geniş Kültür	113
Silkinerek Uyanma	114
Bir Anavatanın Gayesi	114
Asimilasyon Çare Değildir.....	115
Yahudi Devleti	116
Devlet Modeli	119
Ekonomik Yapı	120
İşlerin Transferi	120
Dışarıdan Yatırımlar	121
Musevi Fonu	122
Arazi Satın Alınması.....	122
Citrus İhracatı	122
Madeni Zenginlikler	122
İşçi Evleri	123
Milli Hizmet	123
Elektrik	124
Kadın ve Çocuklar	124
Hukuki Sistem	124
Kudüs	125
Jezreel Vadisi	125
İlmi Araştırmalar	126
Son Temenni	126
ÖLÜM IV: İSRAİL DEVLETİNE DOĞRU	127
NUÇ	139

ÖN SÖZ

Siyonizm kelimesine temel teşkil eden "**Sion**" sözcüğü, Hz. Süleyman'ın Kutsal Mabed'i (Yahudi Literatüründe: Beyt Hamiktaş) inşa etmiş bulunduğu Kudüs'teki dağın ismidir. Siyonizm kelimesi ve ideali de buradan gelmektedir.

Siyonizm idealini genel anlamda önce ikiye ayırabiliriz:

1. Milli Siyonizm

2. Dini Siyonizm

Milli Siyonizm, İsrailoğulları tarihini ve ırkçılığını içine alır. Bu çerçeve içerisinde; örf, adet ve geleneklerin yaşatılması, "Eretz İsrail" denilen İsrail Vatanı'nın Filistin olarak kabul edilmesi ve sahip çıkılması gaye edinilir.

Dini Siyonizm ise, milli duygularla bir bütünlük arzedecek şekilde, ilham kaynağı olarak Yahudiliğin kutsal kitabı Tanah'a dayanmaktadır. Tanah'a göre, Filistin bölgesi Yehova (:Allah) tarafından İsrailoğullarına verilmiştir. Bu nedenle "**Arz-ı Mevud**", yani "**Adanan Yurt**" olduğuna inanılır.

Tarihi seyri içerisinde son olarak M.Ö. 332'de Büyük İskender'in Doğu Seferinden sonra Yahudiler bağımsızlıklarını

kaybetmişler, M.S. 70 yıllarında Titus'un kutsal Süleyman Mabedini yıkmasından sonra da bir kısmı kılıçtan geçirilmiş, bir kısmı da esir pazarlarında satılarak dünyanın dört bir yanına dağılmışlardır.

Böylece Yahudiler için uzun bir sürgün hayatı başlamıştır. Bu arada dini liderler boş durmamışlar, bir yandan Yahudi dinini temellendirmek bir yandan da milli benliklerini muhafaza etmelerini sağlamak için çalışmışlardır. Bu gayretler sebebiyledir ki; sık sık Mesihler ortaya çıkmış, Yahudileri buldukları durumdan kurtarmak için harekete geçmişlerdir.

Bu kurtarma ve eski Yahudi ihtişamını canlandırma gayretleri zamanla daha da kuvvetlenmiş ve bir "**Yahudi Devleti**" fikri ortaya çıkmıştır. Milli ve Dini Siyonizm bu aşamadan sonra, "**Siyasi Siyonizm**" idealinde tam manasıyla birleşmiş ve bir bakıma teorik düşünce gerçek anlamda pratiğe aktarılmıştır.

Nihayet, dünyanın çeşitli bölgelerinde bazen birbirlerinden habersiz ve koordinesiz olarak çalışan siyasi gruplar, Theodor Herzl'in ortaya çıkmasıyla birlikte tek bir çatı altında toplanmaya başlamışlardır. Herzl, bu siyasi birlik çalışmalarına canlılık kazandırmakla kalmamış, hepsinin aynı merkez, aynı finansman kaynakları ve hatta aynı lider çerçevesinde hareket etmelerini sağlamıştır. Siyonist Kongreler de bu tarihlerden sonra toplanarak, dünyanın farklı bölgelerinde faaliyet sürdüren Siyonist teşkilatların temsilcileri, topluca Yahudi Devleti düşüncesini benimsemişlerdir.

Önceleri çeşitli bölgelere kolonizasyon şeklinde olan bu siyasi birlik düşüncesi, en sonunda vaat edilmiş topraklara kaymıştır.

Çalışmamızın esasını teşkil eden Theodor Herzl, Yahudi Devleti kitabıyla bu siyasi ideali kesin hatlarıyla belirlemiştir.

O dönemde Osmanlı İmparatorluğu hakimiyetinde olan Filistin'de Yahudilerin kolonizesini sağlamak ve nihai gaye olarak Yahudi birliğini tesis etmek için başta II. Abdülhamid olmak üzere birçok devlet adamlarıyla irtibat kurmuştur.

Kısaca özetlemeye çalıştığımız bu ön bilgiler ışığında, Siyasi Siyonizm idealinin klasik felsefesini, meselelerini, esaslarını ve Theodor Herzl'in bu hareket içerisindeki yerini bu çalışmamızda bulabilirsiniz. Gayemiz, sürekli kamuoyunun gündeminde olan Siyonizm'in kritiğini yapmak değil; yapılacak kritiklere esas teşkil edecek tarihi ve teorik malzemeleri sunmaktır. Bu sebeple verilen bilgiler tümüyle orijinal Siyonist kaynaklardan alınmış olup tamamen yorumsuz olarak verilmiştir.

Dr. Abdullah Manaz

İzmir, Ağustos 2005

BÖLÜM I

19. YÜZYILDA SİYASİ SİYONİZM

1830 yılından beri Yahudi olsun olmasın birçok yazarlar, Yahudileri eski günlerine kavuşturma çabasındaydı. Yahudilerin milli, dini ve politik bakımdan gelişmesini öngören yayınlardan ikisi; Moses Hess'in "**Roma ve Jarusalem**" ve Leo Pinsker'in "**Yeniden Canlanma**" isimli kitaplarıydı.

Kitap ve makalelerden sunulan parçalar ve belgelerle Siyasi Siyonizm idealinin tarihini, teorilerini, Yahudi problemlerini, politik meselelerini en ilgi çekici örneklerle sunuyoruz.

Bu konuda 19. yüzyılın dönüm noktasını "**Şam Macerası**" oluşturur. 1840'da kaybolan Capuchin Rahibi Baba Thomas'ın yok olmasından Şam Yahudileri mesul tutuluyordu. Tarikatın üyeleri, onun Yahudiler tarafından kesilerek kanının Hamursuz Ekmek'te kullanıldığını yaymaktaydılar. Buna karşılık Moses Montefiore ve Adolf Cremieux Yahudiler adına müdahalede bulundular. İlk birçok uluslar arası enstitüler de devreye girdiler. Benjamin Disraeli'nin resmi yazılarında, Albay Charles Henry Churchill'in raporunda ve Haham Yahuda

Dr. Abdullah Manaz

SIYASİ SİYONİZM TARİHİ

"Şüphe yok ki, **Osmanlı İmparatorluğu**'nun parçalanması gittikçe hızlanmaktadır. Er veya geç çökecektir. Hiç olmazsa küçülecektir. Zaten şimdiden, bu arazilerin bir çoğu elinden gitmiştir. Ama geri kalanlar da, ne gibi şekil alacak belli değildir. **Milli heyecanlar ve hasta adamın hastalığının boğaza gelişi, büyük devletlerin politikası, bu değişik halkların bulunduğu ortamda bir netice verecektir.** Şimdi de, Doğu Meselesinde Yahudi anavatanının bir Avrupalı kuvvet elinde ne sonuç vereceği konusuna gelelim. Yahudiler, bu anavatanlarında emin olmak için her taraftan muhacir olarak gelmelidirler. Ancak yarım asırda Yahudiler burada toplanabilir"

Yayıncılık toplumu

"Bilgi ışığında aydınlanmaya"

çağırıyor.

ISBN 975-255-032-0

9 799752 55032 1

KÜLTÜR SANAT YAYINCILIK

www.iqkultursanat.com

E-mail: info@iqkultursanat.com